

NỘI DUNG HỌC TẬP

MÔN: NGỮ VĂN 9

Giáo viên: Cô Hồng- Cô Oanh

Cách thức nộp bài: HS làm xong gửi về mail hoặc Messenger cho gv đang dạy môn Văn trên lớp của mình.

Địa chỉ Mail: Cô Hồng :tranhong1501.ht@gmail.com SĐT:0909794697

Cô Oanh: sonla85@yahoo.com.vnSĐT: 0987038425

Lưu ý: Học sinh chép phần 2 vào tập bài học.

Tiết 111-112: văn bản: **Viếng lăng Bác**

(Viễn Phương)

Phần 1 : **Yêu cầu** (Hs có thể trả lời miệng hoặc trong tập bài soạn):

1. Học sinh đọc kỹ văn bản : Học thuộc bài thơ.
2. Học sinh đọc chú thích sách giáo khoa .
3. Soạn phần Đọc – Hiểu văn bản trong sách giáo khoa.

Phần 2: **Nội dung ghi bài** (học sinh ghi vào tập bài học).

I. Đọc – Hiểu chú thích

1. Tác giả.

- Chú thích SGK/trang 59.

2. Tác phẩm.

a. Hoàn cảnh sáng tác.

- Bài thơ được viết vào tháng 4 năm 1976, đất nước thống nhất, lăng Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng vừa khánh thành.

- Viễn Phương ra thăm miền Bắc, vào lăng viếng Bác Hồ.

- Bài thơ in trong tập thơ Như mây mùa xuân(1978).
- Viếng lăng Bác thể hiện lòng thành kính và niềm xúc động sâu sắc của nhà thơ và của mọi người đối với Bác Hồ khi vào lăng viếng Bác.

b. Thể thơ : 8 chữ.

c. Bố cục: 4 phần

- Khổ 1: Cảm xúc về cảnh bên ngoài lăng.
- Khổ 2: Cảm xúc trước hình ảnh dòng người vào lăng viếng Bác.
- Khổ 3 :Cảm xúc khi vào trong lăng, đứng trước di hài người.
- Khổ 4 : Cảm xúc khi sắp trở về miền Nam.

II. ĐỌC - HIỂU VĂN BẢN.

1. Cảm xúc về cảnh bên ngoài lăng.

- Con ở miền Nam ra thăm...

...thấy...hàng tre bát ngát

Bão táp mưa sa...đứng thẳng hàng.

+ “ Con- Bác”: Một lời thông báo giản dị. → Tình cảm vừa thành kính, vừa gần gũi.

+ “ Hàng tre bát ngát”, “ xanh xanh”, “ bão táp mưa sa đứng thẳng hàng” → Cây tre từ lâu đã trở thành biểu tượng cho sức sống bền bỉ, kiên cường và phẩm chất tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

(Ẩn dụ, đại từ xưng hô,từ láy, nhân hóa,...)

➔ **Xúc động, bồi hồi, tình cảm thân thương.**

2. Cảm xúc trước hình ảnh dòng người vào lăng viếng Bác.

- ... Mặt trời đi qua trên lăng

...Mặt trời trong lăng rất đỏ...

+ “ Mặt trời” → Mặt trời của thiên nhiên đem lại ánh sáng, sự sống...
 → Bác là mặt trời, là ánh sáng soi đường mang lại hạnh phúc, ấm no cho dân tộc.

→ Ngợi ca sự vĩ đại, bất tử của Bác, khẳng định sức sống trường tồn của tư tưởng Hồ Chí Minh.

- ...dòng người đi trong thương nhớ

Kết tràng hoa dâng bảy mươi chín mùa xuân.

+ “Ngày ngày”: gọi cõi trường sinh vĩnh viễn, gọi tấm lòng nhân dân không nguôi nhớ Bác.

+ “Tràng hoa”: Tràng hoa người, hoa của lòng nhớ thương, hoa của những vinh quang, thành quả tốt đẹp...

→ Không gian tràn ngập nỗi nhớ thương.

(Điệp từ, ẩn dụ, nhân hóa, hình ảnh song đôi,...)

→ **Cảm xúc thương nhớ, tấm lòng thành kính, biết ơn đối với Bác.**

3. Cảm xúc khi vào trong lãng, đứng trước di hài người.

-Bác nằm trong giấc ngủ bình yên

Giữa một vàng trắng sáng dịu hiền

...trời xanh là mãi mãi

...nhói ở trong tim.

+ “Giấc ngủ bình yên”, “vàng trắng sáng dịu hiền” → Bác ngủ giữa vàng trắng, ngủ trong tình thương yêu của con người và tạo vật.

+ “Vàng trắng”, “trời xanh”: Hình ảnh của vũ trụ kì vĩ. → Bác Hồ cao cả, vĩ đại, bất diệt...

+ “Nhói ở trong tim” → Nỗi đau vô hạn, không thể kìm nén.

(Ẩn dụ, cấu trúc đối lập, từ láy,...)

→ Tình cảm dâng trào mãnh liệt, nỗi đau xót khôn nguôi khi nghĩ rằng Bác không còn nữa. Dù Bác đã ra đi nhưng. Người vẫn sống mãi trong lòng dân tộc, trong lòng mọi người dân Việt Nam.

4. Cảm xúc khi sắp trở về miền Nam.

- Mai về miền Nam thương trào nước mắt

Muốn làm con chim hót quanh lăng Bác

Muốn làm đóa hoa tỏa hương đâu đây

Muốn làm cây tre trung hiếu chốn này.

+ “Thương trào nước mắt”: Lòng nhớ thương kìm nén đến lúc này đã vỡ òa thành nước mắt.

+ “Muốn làm”: “Con chim”, “đóa hoa”, “cây tre”: Muốn làm con chim dang tiếng hót, đóa hoa dang sắc hương, làm cây tre trung hiếu để mãi mãi bên Bác.

(Điệp từ, nhân hóa, ẩn dụ, nhạc thơ dồn dập,...)

➔ Ước nguyện chân thành, thể hiện lòng kính yêu và lòng trung thành vô hạn đối với Bác, nguyện mãi mãi đi theo con đường của Bác.

III. Tổng kết.

*Ghi nhớ: SGK trang 60.

Phần 3:Luyện tập:

- Học thuộc bài thơ.
- Thuộc hoàn cảnh ra đời.
- Cảm nhận khổ 4 vào vở bài tập.

Tiết 113: Nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ

Phần 1: Yêu cầu (Hs có thể trả lời miệng hoặc trong tập bài soạn).

- Học sinh xem các câu hỏi và tìm hiểu SGK.

Phần 2: Nội dung ghi bài (học sinh ghi vào tập bài học).

I. Tìm hiểu bài văn nghị luận về một đoạn thơ, bài thơ.

- a. Vấn đề nghị luận: Khát vọng hòa nhập dân tộc cho đời.
- b. Các luận điểm:
  - Mùa xuân mang nhiều tầng ý nghĩa, mùa xuân của quê hương đất nước đẹp, gợi cảm đáng yêu.
  - Mùa xuân của thiên nhiên rạo rực, thiết tha trù mên.
  - Khát vọng hòa nhập được dân tộc cho đời “một mùa xuân nho nhỏ”.
- c. Bố cục: 3 phần:
  - Mở bài: Giới thiệu chung.

- Thân bài: Trình bày các luận điểm để chứng minh cho mùa xuân và khát vọng hòa nhập, dâng hiến.
- Kết bài: Đánh giá sức truyền cảm của bài thơ.

II/ Ghi nhớ SGK/ trang 78.

Phần 3: Luyện tập:

- làm bài tập trang 79 vào vở bài tập.
- .....

Tiết 114: Văn bản: Sang thu

n(Hữu Thỉnh)

Phần 1 : **Yêu cầu** (Hs có thể trả lời miệng hoặc trong tập bài soạn):

1. Học sinh đọc kỹ văn bản : Học thuộc bài thơ.
2. Học sinh đọc chú thích sách giáo khoa .
3. Soạn phần Đọc – Hiểu văn bản trong sách giáo khoa.

Phần 2: Nội dung ghi bài (học sinh ghi vào tập bài học).

I.Đọc – Hiểu chú thích

1. Tác giả.

- Chú thích SGK/trang 71.

2. Tác phẩm.

a. Hoàn cảnh sáng tác.

- Bài thơ được viết vào gần cuối năm 1977, in lần đầu tiên trên báo Văn nghệ, sau được in lại nhiều lần trong các tập thơ.

- Bài thơ thể hiện những cảm nhận tinh tế của nhà thơ về sự biến đổi của đất trời từ cuối hạ sang đầu thu, qua đó bộc lộ tình yêu thiên nhiên thiết tha, tâm hồn nhạy cảm, sâu sắc của nhà thơ.

b. Thể thơ : 5 chữ.

c. Bố cục: 2 phần

- Khổ 1, 2: Cảm xúc của nhà thơ trước sự chuyển biến của đất trời lúc sang thu.

- Khổ 3 : Suy ngẫm của tác giả về triết lí nhân sinh trong cuộc đời.

II. Đọc - Hiểu văn bản.

1. Cảm xúc của nhà thơ trước sự chuyển biến của đất trời lúc sang thu.

- Cảm nhận bằng khứu giác và xúc giác:

+ “Hương ổi, gió se” → Mùi hương quen thuộc, bình dị lan tỏa trong không gian vườn quê thôn xóm.

+ “ Phả”: tỏa vào, trộn lẫn hương thơm như sánh lại, luồn vào trong gió.

- Cảm nhận bằng thị giác:

+ “ Bỗng”: Ngạc nhiên, bất ngờ khi nhận ra dấu hiệu mùa thu về.

+ “ Hình như”: Cảm giác mơ hồ, chưa rõ ràng.

- Sự thay đổi của tạo vật:

+ Sương chùng chình – Chim vội vã; mây vắt nửa mình...

(Từ láy, nhân hóa, phép đối...)

➤ **Cảm xúc say sưa, tâm hồn giao cảm với thiên nhiên.**

2. Suy ngẫm của tác giả về triết lí nhân sinh trong cuộc đời

- “ Vãn còn”, “ vơi dần”, “ bớt” → Dấu hiệu mùa hạ giảm dần, mùa thu bắt đầu đậm nét.

- “ Sấm cũng bớt bất ngờ”, “ hàng cây đứng tuổi” → Con người từng trải sẽ vững vàng, bình tĩnh hơn trước những giông tố của cuộc đời.

(Nhân hóa, ẩn dụ, tả thực...)

➤ **Những câu thơ chất chứa suy ngẫm về con người và cuộc sống.**

III. Tổng kết.

*Ghi nhớ: SGK trang 71.

Phần 3: Luyện tập:

- Học thuộc bài thơ.

- Dựa vào các hình ảnh, bố cục của bài thơ, viết một bài văn ngắn diễn tả cảm nhận của Hữu Thỉnh trước sự chuyển biến của đất trời lúc sang thu.

.....

Tiết 115: **LUYỆN TẬP**

Phần 1: **Yêu cầu:** học sinh xem lại ba truyện ngắn đã học ở học kì I (Làng – Kim Lân, Chiếc lược ngà – Nguyễn Quang Sáng, Lặng lẽ Sa Pa – Nguyễn Thành Long); các kiến thức Tiếng Việt đã học ở học kì II.

Phần 2: **Luyện tập** (làm vào vở bài tập).

Câu 1: Em hãy xác định ngôi kể của ba truyện ngắn trên.

Câu 2: Ba truyện ngắn đã cho được viết theo phương thức biểu đạt nào?

Câu 3: Em hãy viết một đoạn văn ngắn (chủ đề tự chọn), trong đó có sử dụng một phép liên kết câu đã học.